

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5Csp/45/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618200925
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2019:8618200925.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Ivom Paradam v spore žalobkyne Z. T., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX T., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andreja Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie v sume 300 eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
- III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok v sume 18 eur na účet Slovenskej pošty, a.s. do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia v sume 300 eur.
2. Svoju žalobu odôvodnil dôvodmi, ktoré sú uvedené v bodoch 7 až 10 tohto odôvodnenia a s ktorými sa súd stotožnil.
3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Uviedol, že v súvislosti so zmluvným vzťahom /zmluvnými vzťahmi súvisiacimi so zmluvou o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo
2 5Csp/45/2018

dňa 8.10. 2013 boli zo strany žalobcu iniciované tieto konania a) konanie vedené pod sp. zn. XC/XXX/XXXX, v ktorom sa domáhal určenia neprijateľnosti časti rozhodcovskej zmluvy, b) konanie vedené pod sp. zn. XC/XXX/XXXX, v ktorom sa domáhal určenia neplatnosti samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Ani v jednom konaní (sp. zn. XC/XXX/XXXX, sp. zn. XC/XXX/XXXX) nebolo tvrdené a ani preukázané, že by jestvovali objektívne či už vecné alebo zákonné dôvody na samostatné podávanie žalôb. Ako vyplýva z oboch súdnych spisov, išlo o žaloby podávané v podstate v blízkej časovej následnosti 22.07.2015 a 22.10.2015. Následne, v nadväznosti na každé, takto samostatne iniciované konanie sa žalobca domáha zaplataenia finančného zadostučinenia. Teda, v súvislosti s konaním vedeným pod sp. zn. XC/XXX/XXXX to bolo/je konanie o žalobe vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 5Csp/XXX/XXXX a s konaním pod sp. zn. XC/XXX/XXXX je to toto súdne konanie. Uvedené skutočnosti sú dôležité pre posúdenie vzniku nároku uplatňovaného žalobou z hľadiska účelu

ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., súdnej praxe prijatej vo vzťahu k výkladu a aplikácii tohto ustanovenia a súladu postupu žalobcu so zákonom. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a na základe tohto konkrétneho porušenia prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie znie nasledovne, cit.: „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Z formulácie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva predpoklad, že spotrebiteľ bude postupovať tak, že ochranu svojich práv či porušenie povinností bude uplatňovať naraz. Pre účely tohto konania je práve toto dôležitá otázka, pretože rozhodovanie o podanej žalobe závisí od posúdenia, zmyslom zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je založenie nároku na finančné zadosťučinenie za každý prípad iniciovaného konania aj v prípade, ak nielen že neboli tvrdené a preukázané dôvody vedenia viacerých konaní, ale takéto ani nejestvujú. Zákonná úprava neupravuje vznik nároku so začatím každého konania a teda každé rozhodnutie z týchto konaní nepredstavuje súčasne zakaždým aj dôvod pre vznik samostatného nároku na finančné zadosťučinenie. V opačnom prípade by nárok na finančné zadosťučinenie neznamenal náhradu spotrebiteľovi za uplatňovanie porušenia práva na súde, ale za to, koľko súdnych konaní viedol. Taký výklad by bol nielen v rozpore s citovaným ustanovením, ale tiež s ustanoveniami procesných predpisov. Procesné predpisy vo všeobecnosti vychádzajú z princípu prejednávania viacerých, spolu súvisiacich vecí ako celku v jednom konaní. Vyplýva to predovšetkým z ustanovení o spojení vecí, ale nepriamo napríklad aj z úpravy procesných požiadaviek ako sú naliehavý právny záujem a pod. Aj zákon o ochrane spotrebiteľa vychádza v podstate z toho, že ochrany sa spotrebiteľ bude domáhať v jednom konaní, najmä ak sa jeho žaloba týka jedného alebo viacerých vzájomne súvisiacich vzťahov (o čom svedčí gramatický a logický výklad § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., najmä prvej vety). Postup žalobcu, ktorý v zásade od každého ním iniciovaného konania (žalobca podával žaloby samostatne bez toho, aby podal jednu žalobu, čo nemá žiadny oprávnený vecný alebo procesný význam) odvodzuje uplatňovanie primeraného finančného zadosťučinenia odporuje účelu hore citovaného

3

5Csp/45/2018

zákonného ustanovenia. Z takéhoto postupu žalobcu by potom vyplývalo, že by ešte aj každú ním podanú žalobu mohol rozdeliť na ďalšie a ďalšie čiastkové žaloby, čo by zrejme malo viesť k tomu, že za každé takto iniciované čiastkové konanie by si uplatňoval požiadavku na finančné zadosťučinenie. Dôležitou vecou je, že v oboch konaniach (XC/XXX/XXXX a XC/XXX/XXXX) je žalobca právne zastúpený. Môžeme preto tvrdiť, že začatie oboch uvedených konaní nebolo spôsobené napríklad nevedomosťou žalobcu o tom, čo môže uviesť v žalobe, či môže alebo nemôže uviesť viaceré návrhy v jednej žalobe, teda že by sám podal viacero žalôb a pod. Tvrdíme tiež, že súdna prax vymedzuje hranice pre uplatňovanie finančného zadosťučinenia, a to pokiaľ ide o otázku vzniku nároku, výšku a tiež o otázku, kedy ide o uplatňovanie nároku a kedy o zneužívanie ustanovenia. Krajský súd v Žiline v rozhodnutí sp.zn. XXCo/XXX/XXXX uviedol, že primerané finančné zadosťučinenie má predstavovať satisfakciu za vedenie sporu a s tým spojeného diskomfortu. Ak súdna prax takto vymedzila účel finančného zadosťučinenia, potom tvrdíme, že iniciovanie viacerých súdnych sporov bez oprávneného dôvodu nepredstavuje dôvod na to, aby v súvislosti s každým takto samostatne začatým sporom vznikal nárok na finančné zadosťučinenie. V takom prípade sa totiž nedá hovoriť o žiadnom diskomforte spojeným s každým súdnym konaním, keďže spotrebiteľ sám iniciuje niekoľko konaní namiesto jedného. Pre účely tohto konania je dôležité, že oba spory (7C/144/2015 a XC/XXX/XXXX) boli začaté krátko po sebe, a oba sa týkali súvisiacich zmluvných vzťahov. Žalobca odkazuje v žalobe na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. XXCo/X/XXXX zo dňa 10.12. 2015 a na to, že primerané finančné zadosťučinenie sa má chápať ako odmena spotrebiteľovi za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Uvedeným konštatovaním sa vymedzuje, že účelom primeraného finančného zadosťučinenia je iniciovanie vlastného postupu k ochrane svojich práv. To, či spotrebiteľ tak urobí jednou alebo viacerými žalobami však neznamena, že nárok na finančné zadosťučinenie mal vzniknúť v rozsahu rovnajúcom sa násobku počtu podaných žalôb. Ako uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co/91/2012 Krajský

súd v Prešove, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán. Aj s poukazom na tento názor tvrdíme, že nárok na finančné zadosťučinenie nevzniká opakovane toľkokrát, koľko žalôb spotrebiteľ podá. Ak podľa súdnej praxe ide o náhradu za diskomfort vyvolaný začatím súdneho konania či odmenu za jeho začatie, potom v prípade viacerých formálne jednotlivito iniciovaných konaní je potrebné vychádzať z toho, že nárok vzniká len raz. V súvislosti s vyššie opísanými skutočnosťami totiž nejestvuje vecne opodstatnený dôvod, pre ktorý žalobca namiesto podania jednej žaloby podal žalôb niekoľko. Rovnako nejestvuje ani dôvod, pre ktorý žalobca opakovane uplatňuje požiadavku na finančné zadosťučinenie, keďže už raz tak spravil - v konaní vedenom pod sp.zn. XCsp/XXX/XXXX. Druhým dôvodom, pre ktorý považujeme podanú žalobu za nedôvodnú súvisí s povahou uplatňovaného nároku, ktorý zákon vymedzuje ako „primerané“ zadosťučinenie. Na možnosť uplatňovania tohto nároku mimo účelu právnej úpravy poukazuje vo svojom rozhodnutí sp.zn. XXCo/XX/XXXX aj Krajský súd v Prešove. Súvislosť tohto záveru s týmto konaním súvisí predovšetkým s tým, či žalobná požiadavka predstavuje nielen uplatnenie existujúceho nároku, ale či je primeraná. Tvrdíme, že vzhľadom na uplatnenie nároku na finančné zadosťučinenie v konaní vedenom pod sp.zn. XCsp/XXX/XXXX je žalobou požadovaný nárok neprimeraný, a mimo účelu právnej úpravy. Žalobca na súde už uplatnil nárok na finančné zadosťučinenie v súvislosti s uzatváraním zmluvných vzťahov pod č. XXXXXXXXXXXX. V tam podanej žalobe rovnako tvrdil, že ide o uplatňovanie satisfakcie za porušenie spotrebiteľských práv, keď svoje práva musel brániť v súdnom konaní, podaním žaloby. Žalobcovi pritom ani v čase podania žaloby vo veci sp.zn. XCsp/XXX/XXXX nebránilo

4

5Csp/45/2018

odkazovať na rozhodnutie prvostupňového súdu vedeného pod sp.zn. XC/XXX/XXXX (na ktoré odkazuje v tomto konaní). Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má byť vyvážené, čo znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Ako sme uviedli, žalobca si nárok na finančné zadosťučinenie v súvislosti so zmluvnými vzťahmi pod čs. XXXXXXXXXXXX v konaní pod sp.zn. XCsp/XXX/XXXX. Žalovaný napáda nielen nedôvodnosť uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie čo do jeho základu, ako aj čo do jeho výšky. Žaloba v tomto smere obsahuje nedostatky, ktoré neumožňujú vecne sa k jej obsahu vyjadriť, a pokiaľ tak sa zamýšľa urobiť na pojednávaní, potom ide o postup porušujúci rovnosť strán, a tiež ustanovenia Civilného sporového poriadku, ktoré definujú čo všetko sa považuje za zmenu žaloby.

4. Súd vykonal dokazovanie rozsudkom tunajšieho súdu č. k. XC/XXX/XXXX-XX zo dňa 14.3.2016, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. XXCo/XXX/XXXX-XX zo dňa 31.1.2017 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. XXCo/X/XXXX zo dňa 10.12.2015.

5. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

6. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) citovaného zákona predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>>.

7. Súd mal za preukázané, že žalobkyňa bola v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. XC/XXX/XXXX o určenie neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v postavení spotrebiteľky úspešná. Súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel rozsudkom č.k. XC/XXX/XXXX-XX zo dňa 14.3.2016, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. XXCo/XXX/XXXX-XX zo dňa 31.1.2017. Rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť 15.3.2017.

8. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol: „Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súdna kontrola dopadá aj za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa. Zároveň súd dodáva, že rozhodcovská zmluva bola žalobcom (spotrebiteľom) podpísaná v rovnaký deň ako zmluva o úver, t.j. dňa 2.10.2013 a teda nie v čase vyššej bdlosti po vzniku sporu, ale už na samom začiatku zmluvného vzťahu, kedy jej žalobca nemusel prikladať vyšší význam, pretože nepochybne vôľa

žalobcu primárne smerovala k uzavretiu zmluvy o úvere a získaniu úveru. To len umocňuje tvrdenie žalobcu vo svojej výpovedi, že úverovú zmluvu podpisoval na to, aby mohol splatiť predošlý úver od žalovaného po tom, čo mu bola takáto možnosť ponúknutá žalovaným aj s možnosťou žiadať finančné prostriedky nad rámec predošlého úveru.“

5

5Csp/45/2018

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací sa stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie a na doplnenie uviedol: „Z pohľadu spotrebiteľa je rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojím konaním podaním žaloby na rozhodcovskom súde. Vo vzťahu k posúdeniu zmluvnej podmienky ako neprijateľnej nie je rozhodujúce, či dochádza k uplatneniu práv vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa. Na základe predmetnej rozhodcovskej zmluvy môže nastať situácia, kedy by bol spotrebiteľ nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v dôsledku podania žaloby dodávateľom na rozhodcovský súd. Bez pochybí možno konštatovať, že obmedzenie možnosti spotrebiteľa brániť si svoje práva pred nezávislým, všeobecným súdom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.“

10. Žalobkyňa si ako spotrebiteľka uplatňuje satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv, keď svoje práva musela brániť v súdnom konaní podaním žaloby. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, finančné zadostučinenie požaduje vo výške 300 eur. Ako vyplýva aj z vyššie citovaných rozsudkov, konaním žalovaného došlo k porušeniu práv žalobkyne ako spotrebiteľky. Žalobkyni reálne hrozila ujma a v prípade, že by žalobkyňa neuplatnila porušenie svojho práva na súde, reálne mohla nastať situácia, kedy by žalovaný žalobou podanou na rozhodcovskom súde obmedzil právo žalobkyne domáhať sa ochrany svojich práv na všeobecnom súde. V tomto smere je potrebné poukázať taktiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. XXCo/X/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. XC/XXX/XXXX zo dňa X.XX.XXXX. V odôvodnení odvolací súd uvádza: „Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadostučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil proti úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.“ Z uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12. Súd priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, pretože žalobkyňa mala plný úspech vo veci. Žalobkyňa si uplatnila ich náhradu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

13. O súdnom poplatku súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, pretože žalobkyňa je podľa § 4 ods. 2 písm. u) tohto zákona od súdneho poplatku oslobodená a súd jej návrhu vyhovel. Preto súd zaviazal neúspešného žalovaného zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 18 eur, t. j. 6 % zo sumy 300 eur (položka 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona) na účet Slovenskej pošty, a.s. do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Len do uplynutia lehoty na podanie odvolania môže odvolateľ rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda ako aj meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.